

**“Uniunea: probleme mari și
răspunsuri posibile”**

Daniel Dăianu, 14 decembrie
2018

1. Ce tulbură/zdruncină Uniunea?

- Fragmentare: economică, socială, politică
- Tensiuni sociale mari
- Aliniamente opuse: Nord-Sud, Vest-Est
- Lipsa de încredere în elite și guverne
- Presiuni enorme induse de imigrație, probleme de securitate (terorism)
- Brexit foarte prost gestionat (eroarea unor «europeni» de a penaliza UK)

2.Ce cred că este de făcut?

- Un nou “contract social” (problema socială)
- Regândirea funcționării Pieței Unice
- Reducerea marilor inegalități economice
- Reforma ZE: “reducere riscuri”+“partajare riscuri” (schema colectivă de garantare; fond de stabilizare; politici anticiclice ...)
- O politică de imigrație eficace (UE nu poate fi adăpost pentru toți...)

2. ....de făcut?

- Echitate (fairness); lupta contra corupției și evaziunii fiscale (ca și *tax avoidance*)
- Empatie a liderilor (cei care pot...) cu cetățenii
- Funcționarea unor instituții (austeritatea impusă de *Troica: problema legitimității*)
- Uniunea nu poate fi a companiilor mari!
- Adâncirea integrării nu poate fi făcută “pe furiș, pe tăcute” (*integration fatigue*)

3. Bunuri publice europene – Bugetul UE

- Bugetul UE este mic față de cerințe; exprimă însă o stare de spirit, și clivaje de interese
- ZE are nevoie de un buget al său, dar nu trebuie să canibalizeze bugetul UE
- Utilizarea instrumentelor financiare trebuie să nu avantajeze economiile mai puternice
- Fondurile europene și reforme necesare

4. ZE: interese ale României, ale EMs

- Mecanisme de amortizare a șocurilor asimetrice: **capacitate fiscală și de stabilizare**
- Asistență la nevoie – ESM/FME (dar **restructurări care să nu declanșeze panica**, să nu fie automate/Franța vs. Germania)
- **Partajare a riscurilor** (risk-sharing și risk-reduction)
- **O uniune bancară completă** (CDIS)

5. UE și Lumea

- De “reformat” (salvat) multilateralismul vs mersul spre blocuri economice (militare?)
- Reforma unor instituții internaționale (WTO)
- Relația cu SUA este vitală (limite ale “suveranismului european”)
- UE nu poate substitui NATO
- Aranjamente de securitate în Europa – dialogul cu Rusia trebuie să implice SUA

România în UE

- România a câștigat enorm din apartenența la UE (contrafactual: să nu fi fost în UE și NATO)
- Relația centru – periferie, cum va evolua?
- Discrepanțe mari generează tensiuni, frustrări, derapaje politice
- Reforme în state naționale și reforme ale ZE
- Accentuarea geometriei variabile nu este dezirabilă

VĂ MULȚUMESC!